

Komentář pro hodnocení překladu

UMĚLECKÝ TEXT – ORIGINÁL

Typ textu	Datum školního kola	Výchozí jazyk
Umělecký	4. listopadu 2025	Angličtina
Překladačské zadání: Přeložte vybraný úryvek z románu Benjamina Wooda Seascraper , který je v širší nominaci na Man Bookerovu cenu za rok 2025. Rozsah výchozího textu: 261 slov.		

It's five o'clock or thereabouts. He rises with the sky half-dark between the junction of his curtains, weary with the aches of yesterday. The sea-clothes he peeled off when he came home are slung over the chair beside the open window for an airing: his wool jumper, oiled and mangy at the chest from the persistent wiping of his hands; his trousers patched up at the knees; a shirt gone vinegary beneath the armpits. But no matter. Who'll be sniffing him except his mother and the horse?

He wears clean long-johns and a fresh white vest to balance out the stink; his ma has folded them so small and neat inside the drawer that he could slide them into envelopes and post them back to her. It's Thursday, so a hot bath will be taken when he gets back home this afternoon. A nip or two of brandy will be needed afterwards to dull the sting of his exertions. Sleep should follow then, till suppertime at least.

For now, he scrubs his teeth and dashes water on his face. His eyes are puffy, jellified. Three days' letting whiskers grow has made a scratchy beard – he'll shave it later, when he feels awake enough to hold the razor straight. His ingrown nails are doubly sore this morning, and his knees crack when he walks – it always takes him half an hour to get his body moving properly. He's barely twenty years of age, but he goes shuffling down the hallway in his stocking feet with all the spryness of a care-home resident.

PŘEKLAD VYTVOŘENÝ UMĚLOU INTELIGENCÍ POMOCÍ VOLNĚ DOSTUPNÉ VERZE PŘEKLADAČE DEEPL

Je asi pět hodin. Vstává, když je **obloha mezi záclonami ještě napůl temná, unavený bolestmi** ze včerejška. **Mořské oblečení**, které si svlékl, když přišel domů, je přehozené přes židli vedle otevřeného okna, aby se vyvětralo: **jeho** vlněný svetr, mastný a ošuntělý **na hrudi** od neustálého utírání rukou; kalhoty s záplatami na kolenou; košile, která **pod pažemi** zapáchá **octem**. Ale to nevadí. Kdo ho bude **očuchávat** kromě jeho matky a koně?

Nosí čisté dlouhé spodky a **čerstvé bílé tričko**, aby **vyvážil** zápach; jeho matka **je složila tak malinké a úhledné** do zásuvky, že by je mohl vložit do obálek a poslat jí je zpět. Je čtvrtěk, takže si dá horkou koupel, až se odpoledne vrátí domů. Potom bude potřebovat **pár doušek** brandy, aby otupil bolest z námahy. Pak by měl následovat spánek, alespoň do večere.

Prozatím si vyčistí zuby a opláchne obličej vodou. Má oteklé, **zrosolovatělé oči**. Třídenní **vousy mu vytvořily drsnou bradku** – oholí se později, až se bude cítit dostatečně vzhůru, aby udržel břitvu rovně. **Jeho** zarostlé nehty ho dnes ráno **bolí dvojnásob** a při chůzi **mu praskají kolena**

– vždy mu trvá půl hodiny, než se jeho tělo rozhybe. Je mu sotva dvacet let, ale po chodbě se plouží v ponožkách s elánem obyvatele domova důchodců.

KOMENTÁŘ

- Neužádná formulace, neidiomatické obraty (čerstvé bílé tričko, je složila tak malinké a úhledné, zrosolovatělé oči, vousy mu vytvořily drsnou bradku)
- Nevhodné překladové protějšky pod vlivem výchozího jazyka (nosí spodky, praskají mu kolena)
- Poplatnost výchozímu textu – přejímání interpunkce (použití středníku – lze nahradit čárkou nebo rozdělit do vícero vět)
- Nadužívání přivlastňovacích zájmen (jeho vlněný svetr, jeho zarostlé nehty)
- Nerespektování logické výstavby vět (Je čtvrtek, takže si dá horkou koupel, až se odpoledne vrátí domů).

Text by měl dobře plynout, být čtivý, jako celek působit logicky, věty by měly být dobře provázané.

NÁVRH PŘEKLADU VYTVOŘENÝ ČLOVĚKEM

Je asi pět hodin. Když celý rozlámaný ze včerejška vstává, mezi závěsy probleskuje stále ještě temná obloha. Na židli u otevřeného okna se suší pracovní oblečení, které si svlékl po příchodu od moře: vlněný svetr, ošuntělý a zepředu umazaný, jak si do něj neustále otírá ruce, kalhoty se záplatami na kolenou, košile propocená v podpaží. Ale komu to vadí. Kdo by ho kromě jeho matky a koně očichával.

Ve snaze vymýtít zápach si oblékl čisté dlouhé spodky a bílé tílko. Matka mu je ve skříni poskládala do malých, úhledných komínků. Mohl by je vložit do obálky a poslat jí je poštou. Je čtvrtek. Až se odpoledne vrátí, dopřeje si horkou koupel. Dá si jeden nebo dva panáky brandy, aby se po celodenní námaze uvolnil. Pak bude až do večere spát.

Teď si vyčistí zuby, obličej opláchně vodou. Oči má opuchlé, bez výrazu. Na bradě třídní strniště – oholí se později, až bude mít jistotu, že žiletku udrží rovně. Zarostlé nehty na nohou ho dnes ráno obzvlášť bolí. V kolenou mu při chůzi praská. Potřebuje vždy alespoň půl hodiny, než své tělo rozpohybuje. Je mu sotva dvacet, ale šourá se chodbou v ponožkách jako nějaký důchodce.

ODBORNÝ TEXT - ORIGINAL

Typ textu	Datum školního kola	Výchozí jazyk
Odborný	4. listopadu 2025	Angličtina
Překladatelské zadání: Přeložte následující část textu z webového portálu Popular Science. Celý text naleznete na https://www.popsci.com/technology/potholes-asphalt-graphene . Článek je určen k publikaci na českém webu VTM zaměřeném na popularizaci vědy a techniky. Rozsah výchozího textu: 225 slov.		

At the end of the experiment, third-party engineers extracted core samples from both lanes for lab testing and analysis. More specifically, they measured how much pressure it took to distort each dry sample, then tested them again after a 72-hour immersion in water. The graphene-enhanced asphalt performed 10 percent better in stiffness tests, as well as 20 percent better when it came to water sensitivity. They also noticed that when Gipave did fracture, it was the stone aggregate that cracked, and not the bitumen or bond between the two ingredients. This means the graphene truly strengthens the pavement's overall resilience to make it a safer, likely more eco-friendly option.

If there is any immediately obvious weakness to Gipave, it's the price tag. Engineers estimate it costs around 30 cents per square foot to use Gipave. Less than one dollar might not seem like a lot at first glance, but road repair costs increase exponentially. In the US, a single mile of four-lane highway contains a minimum of about 253,000 square feet. The nation contains about 4.2 million miles of highway, much of which is far wider than only four lanes. In this (extremely conservative) scenario, it would cost around \$124.3 billion to repave all US highways with Gipave. Then again, simply starting to fill existing potholes with the graphene-strengthened asphalt would be a promising start.

PŘEKLAD VYTVOŘENÝ UMĚLOU INTELIGENCÍ POMOCÍ VOLNĚ DOSTUPNÉ VERZE PŘEKLADAČE DEEPL

Na konci experimentu inženýři **třetí strany** odebrali **vzorky jádra** z obou jízdnic pruhů pro laboratorní testování a analýzu. Konkrétně změřili, **kolik tlaku** bylo zapotřebí k deformaci **každého** suchého vzorku, a poté je znovu otestovali po **72hodinovém ponoření** do vody. Asfalt obohacený grafenem dosáhl o 10 % lepších výsledků v testech tuhosti a o 20 % lepších výsledků v testech citlivosti na vodu. Inženýři také zjistili, že když došlo k prasknutí **povrchu** Gipave, prasklo **kamenné kamenivo**, nikoli bitumen nebo spoj mezi oběma složkami. To znamená, že grafen skutečně **posiluje celkovou odolnost vozovky, čímž z ní činí bezpečnější a pravděpodobně i ekologičtější variantu.**

Pokud má Gipave nějakou okamžitě zřejmou slabinu, je to jeho cena. Inženýři odhadují, že použití Gipave stojí přibližně **30 centů za čtvereční stopu**. Méně než jeden dolar se na první pohled **nemusí zdát jako moc**, ale náklady na opravy silnic rostou exponenciálně. V USA má jeden kilometr čtyřproudé dálnice minimálně asi 253 000 čtverečních stop. **Země** má asi 4,2 milionu mil dálnic, z nichž většina je mnohem širší než jen čtyřproudová. V tomto (velmi konzervativním) scénáři by **repavování** všech amerických dálnic pomocí Gipave stálo asi 124,3 miliardy dolarů. Na druhou stranu, pouhé vyplnění stávajících výmolů asfaltem zesíleným grafenem **by byl slibný začátek.**

KOMENTÁŘ

- Terminologické problémy: **third-party engineers** – inženýři třetí strany × nezávislí inženýři; **core samples** – vzorky jádra × vrtná jádra; **nation** – země × Spojené státy; **repave** – repavování × nově vyasfaltovat
- Nevhodná slovní spojení: kolik tlaku – jak velký tlak; každého suchého (vzorky byly jen dva); 72hodinovém ponoření (spíše verbálně – ponořit na 72 hodin); povrchu Gipave (spíše materiálu Gipave); kamenné kamenivo (pouze kamenivo);
- Nepřehledné / nejasné formulace: posiluje celkovou odolnost vozovky, čímž z ní činí bezpečnější a pravděpodobně i ekologičtější variantu. nemusí se zdát jako moc; vyplnění stávajících výmolů asfaltem zesíleným grafenem by byl slibný začátek
- Realie – 30 centů za čtvereční stopu (pro českého čtenáře je nutné převést na čtvereční metry a vhodné doplnit o informaci v korunách)

NÁVRH PŘEKladu VYTVOŘENÝ ČLOVĚKEM

Na konci experimentu odebrali nezávislí inženýři z obou jízdních pruhů vrtné vzorky pro laboratorní testování a analýzu. Změřili, jak velký tlak je potřeba k deformaci jednotlivých vzorků v suchém stavu. Poté vzorky ponořili na 72 hodin do vody a znovu otestovali. V testech tuhosti byly výsledky asfaltu s příměsí grafenu lepší o 10 % a v testech citlivosti na vodu dokonce o 20 %. Inženýři také zjistili, že když už materiál Gipave prasknul, způsobila to prasklina kameniva, nikoli bitumenu nebo spoje mezi oběma složkami. Prokázalo se tedy, že grafen posiluje celkovou odolnost vozovky, díky čemuž mohou být silnice bezpečnější a pravděpodobně i ekologičtější.

Gipave však má také jednu zřejmou slabinu, a tou je jeho cena. Inženýři odhadují, že jeho použití stojí přibližně tři dolary na metr čtvereční. Částka v přepočtu ani ne 70 korun nevypadá na první pohled nijak závratně, ale náklady na opravy silnic rostou exponenciálně. V USA má jeden kilometr čtyřproudé dálnice plochu asi 23 500 metrů čtverečních, přičemž celková délka dálnic je asi 6,8 milionu kilometrů, navíc většina má více než čtyři pruhy. V tomto (velmi konzervativním) scénáři by pokládka nového povrchu Gipave na všechny americké dálnice stálo asi 124,3 miliardy dolarů, tedy přibližně 2,6 bilionu korun. Pro začátek by ale stačilo použít asfalt s příměsí grafenu k vyplnění stávajících výmolů.